

Mislav Ježić, redoviti profesor Sveučilišta u Zagrebu, redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Gledajući, čitajući i slušajući u medijima hajku na ministra prof. dr. sc. Pavu Barišića s presudom kao na prijekome sudu da je „plagijator“, čovjek se pita gdje to živi, ima li još razuma u medijima, i još gore, ima li ga u nekih intelektualaca i znanstvenika koji su se toliko uživjeli u ulogu egzekutora. Propuštanje imena u podnožnoj bilješki prvoga izdanja jednoga članka može se smatrati propustom i nezgodno je komu se dogodi, ali nitko razuman ne može zbog njega reći ni da je taj članak plagijat jer uzimanja tuđih misli (a kamoli otkrića) bez navođenja nema nigdje drugdje, a u toj bilješki dogodio se propust koji ne utječe bitno na vrijednost čak ni toga članka. Propust je ispravljen u drugome izdanju, koliko čujemo i čitamo, prije prve optužbe, naime prije nego što je nekoliko razmjerno mlađih kolega filozofa, okupljenih oko jednoga časopisa i jedne institucije, stalo razasijati svoje pedantno formulirane, ali neutemeljene napade na više uglednih kolega iz drugih časopisa i institucija, i to na niz utjecajnih adresa s očitom namjerom da naškodi ugledu kolega. Što je od toga došlo na sud, u tome su im navodi pobijeni. A optužba protiv prof. dr. sc. Barišića došla je na više etičkih odbora koji su ju odbacili. Taj se njegov mikroskopski propust sada pokušava kapitalizirati toliko grotesknim uvećavanjem da čovjek koji nije izgubio zdrav razum ne može uopće razumjeti što se događa ako mu svu pažnju zaokupi „optužba“ ili „krivica“. Pritom se posve prešućuje da je prof. dr. sc. Barišić zaslužan filozof i znanstvenik široke kulture, ugledan u zemlji i u inozemstvu u svojem području, i čovjek koji ustrajno požrtvovno radi za dobro hrvatske akademske sredine i zemlje. No ono što se može uočiti i razumjeti, ako se okrene pogled na drugu stranu, jest to da je prof. dr. sc. Barišić postao ministar koji smeta takvima koji su bili optuženi da su oštećivali hrvatske institucije poput Imunološkoga zavoda i oduzimali potporu časopisima bitnima za hrvatsku kulturu i humanističke znanosti, a sada se takav netko čudnom metamorfozom pojavio kao čelnik državnoga, zamislite, etičkoga odbora, zatim onima koji odbijaju predavati hrvatsku filozofiju na studiju filozofije na Hrvatskim studijima, onima koji godinama blate hrvatsku znanost i akademsku sredinu u medijima, a nikada ne obavješćuju o znanstvenim postignućima i dometima dosegnutima u razmjerno vrlo nepovoljnim uvjetima na području o kojem bi trebali izvješćivati, onima koji su ukidali Vijeće za normu hrvatskoga jezika i onima koji se boje za svoje unosne a stručno vrlo sumnjive projekte u obrazovanju i drugim područjima djelatnosti Ministarstva. Sve je jasno. Ako se želi znati zašto je prof. dr. sc. Barišić napadan, to se neće moći razumjeti iz optužaba, nego jedino ako se identificiraju motivi onih koji pokreću tu grotesknu hajku. To ne isključuje mogućnost da su se neki dali i zvesti, ali takve su priproste duše, nažalost, najbolji kandidati za uloge u prizorima masovnoga linča. Tko ima savjesti i zdrava razuma, mora se od toga distancirati i takvo neprimjereno i neuljudeno ponašanje osuditi.